

der formodentlig vil behøves, er, at de en Maanedstid sende Elever til en Skole med Indstillingsret, for at denne kan have en passende Tid til virkelig at prøve Eleverne, inden de indstilles til Examen. At man saaledes faar noget mere Garant, end man nu har for, at de paagjældende Elever ere godt forberedte, anser jeg for overordentlig ønskeligt. For det Første kan, som det ogsaa er blevet nævnt, en Examen albrig være nogen fuldstændig Prøve paa, hvad de Paagjældende kunne, der kan være Guller i deres Bider, som ikke opdages ved en Examen; men dernæst kommer der en væsentlig Ting til, og det er dette, at det er ligesaa vigtigt for en Styrmand at kunne foretage Observationer som at kunne beregne dem. Det kan kun lidt nytte, at han kan beregne de Observationer, som han ikke er istand til at tage, og den Lagen af Observationer har Examenkommissionen kun meget ringe Leilighed til at prøve. Den maa i Reglen lade sig nøie med et Bevis fra Skolen, og for at en Skole kan give et saadant Bevis, maa den dog virkelig være i Besiddelse af de forskjellige Instrumenter, hvormed disse Observationer skulle tages, og der maa være Lærere, som selv kunne tage Observationerne. At Saadant maa man have Sikkerhed for, for at en Skole skal have Indstillingsret. Jeg maa bemærke, at her er ikke stillet nogen Fordring om, at Lærerne eller Bestyreren, saaledes som i et tidligere Lovforslag, skulle have visse Kvalifikationer. Det, der fordres, er, at Skolen skal — ligegyldig hvad Lærere den har — kunne give en god Undervisning. Naar altsaa en ny Skole kan gjøre det, vil den kunne opnaa Indstillingsret. Jeg vil føie endnu hertil, at den nuværende ubegrænsede Frihed anser jeg for at være kun lidet gavnlig ogsaa for Navigationskolerne selv, baade de nyopstaaede og de ældre. Der opstaar nye Skoler, som sende 3—4 Elever til Examen om Aaret og derved vist føie en temmelig kummerlig Tilværelse paa samme Tid, som de i høi Grad virke skadelig paa de andre Skoler, som derved faae færre Elever, end der er nødvendigt for at kunne føie et kraftigt Liv; men jeg vil dog udtrykkelig bemærke, det er ikke Hensynet til Skolerne, der for mig er det Afgjørende, men Hensynet til, at Eleverne kunne vide, naar de komme tilbage til Fædrelandet, efter at have været i lang Tid borte, hvor de kunne henvende sig til en god Skole, og at Undervisningen virke-

lig ogsaa der vil blive ført paa en tilfredsstillende Maade. Jeg kunde ogsaa tænke mig en anden Maade at indrette Navigationsundervisningen paa. Naar man nemlig vilde oprette nogle Statskoler, kunde man ved Siden af dem have fuld Frihed for private Skoler. Saadanne Statskoler er der oprettet i Lybfland, og de, der ere oprettede i Sverrig, ere, saavidt jeg kan forstaa, ogsaa Statskoler. Det er nok Kommunerne, der skaffe Lokalerne til dem, men Lærerne ere lønede af Staten. Altsaa, siger jeg, at naar man havde saadanne Statskoler, kunde man ved Siden deraf give fuldstændig Frihed. Men jeg havde ikke troet, at jeg vilde være istand til at faae en saadan Reform gennemført; men jeg havde troet og haabet at kunne naae det tilsigtede Maal paa en nogenlunde fyldestgjørende Maade ved, at Indstillingsretten blev indskrænket til saadanne Skoler, som i Virkeligheden kunde levere en fuldkommen god Undervisning, ikke alene i, hvad man kunde kalde den theoretiske Del deraf, men hvor ogsaa de nødvendige Observationer fyldestgjørende kunne indøves. — Anterne med Hensyn til de følgende Paragrafer have ikke været betydelige. Det ærede Medlem for Københavns 9de. Valgfreds (Paulsen) har anset noget over det sidste Stykke i § 7, at Examinationen foretages som Regel af et af Examenkommissionens Medlemmer; men at dog Navigationsdirektøren bemyndiges til, om nødvendigt, at indbyde en af Lærerne til at fungere som Examinator. Han mente, at der burde være en fuldkommen bestemt Regel i, saa Henseende, enten det ene eller det andet. Da det imidlertid er Bestemmelser, som skulle gjælde for lang Tid og altsaa for alle de forskjellige Omstændigheder, der kunne indtræde, tror jeg, at det er hensigtsmæssigt at beholde denne Ubestemthed, som her er foreslaaet. Ere de forskjellige Medlemmer af Examenkommissionen virkelig i Stand til hver for sig Vedkommende at kunne examinere i de forskjellige Fag, saa at alle Fag paa den Maade kunne blive besørget, er det naturligt, at det er Examenkommissionens Medlemmer, der foretage Examinationen; men der fordres jo nu ikke saa saa Fag, en halv Snæs Stykker eller saa omtrent, og det vil derfor kunne hælde, at der ikke findes noget af Kommissionens Medlemmer, som, hvorvel de Alle kunne og skulle være fuldkommen dygtige til at være Censorer ved en saadan Prøve, dog